

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΑ
ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Αθήνα, 13-08-2020

Αριθ. Πρωτ. : 86670 - 13-08-2020

ΕΥΚΕ: ΕΥΚΕ 1301

Ταχ. Δ/ση : Νίκης 10, Σύνταγμα
Ταχ. Κώδικας : 105 63, Αθήνα
Πληροφορίες : Αικ. Παπαδημητρίου
Τηλέφωνο : 210 3745090
Fax : 210 3742063
Email : aikapapa@mne.gr

Προς : Ε.Α.Τ.Α.- ΠΕΠ Αττικής
Μητροπόλεως 60,
Αθήνα 10563
(ηλεκτρονικά)

Κοιν: -Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Ε.Π. Περιφέρειας Αττικής
(ηλεκτρονικά)

-Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού ΕΚΤ
(ΕΥΣΕΚΤ)
(ηλεκτρονικά)

ΘΕΜΑ: Διατύπωση γνώμης επί του σχεδίου με τίτλο «Προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και κοινωνικής συνοχής μέσα από την κοινωνική οικονομία» του ΠΕΠ «Αττική» 2014-2020.

Σχετ. Το υπ. αριθμ. πρωτ. 2509/ΕΦΔ 343/10.08.32020 έγγραφο της ΕΑΤΑ: Διεύθυνση Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης δήμου Αθηναίων που διαβιβάστηκε με την από 11.08.2020 ηλεκτρονική αλληλογραφία (οίκοθεν ΕΥΚΕ1301/11.08.2020).

Σε απάντηση του ερωτήματος σας αναφορικά με την ενδεχόμενη ύπαρξη στοιχείων κρατικών ενισχύσεων στο σχέδιο πρόσκλησης με τίτλο «Προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και κοινωνικής συνοχής μέσα από την κοινωνική οικονομία», και με βάση το θεσμικό πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων, σας ενημερώνουμε:

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1.Το σχέδιο πρόσκλησης αφορά δράσεις που στόχο έχουν την προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις στην κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση. Για το σκοπό αυτό προβλέπεται η υλοποίηση παρεμβάσεων που :

- Στηρίζονται σε μία εναλλακτική μορφή οργάνωσης των σχέσεων παραγωγής, διανομής, κατανάλωσης και επανεπένδυσης, βασισμένη στις αρχές της δημοκρατίας, της ισότητας, της αλληλεγγύης, της συνεργασίας, καθώς και του σεβασμού στον άνθρωπο και το περιβάλλον.
- Ενσωματώνουν «κοινωνική ωφέλεια» δηλαδή, εξυπηρετούν κοινωνικές ανάγκες τοπικού ή ευρύτερου χαρακτήρα
- Αξιοποιούν την κοινωνική καινοτομία (δηλαδή παραγωγή προϊόντων ή/και παροχής υπηρεσιών, που αποσκοπούν στην ικανοποίηση κοινωνικών αναγκών, στη συμφιλίωση παραγωγής και κατανάλωσης, στην εναρμόνιση προσφοράς και ζήτησης και στη διαμόρφωση νέου τύπου κοινωνικών σχέσεων βασιζομένων στη συλλογικότητα και στην ισοτιμία).
- Αφορούν σε δραστηριότητες «βιώσιμης ανάπτυξης» ή παροχής «κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος» ή «κοινωνικής ένταξης», όπως προσδιορίζονται στο Άρθρο 2 του Ν.4430/2016 περί Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας. Συγκεκριμένα: Δραστηριότητες βιώσιμης ανάπτυξης που προωθούν την αειφορία του περιβάλλοντος, την κοινωνική και οικονομική ισότητα, καθώς και την ισότητα των φύλων, προστατεύουν και αναπτύσσουν τα κοινά αγαθά και προωθούν τη διαγενεακή και πολυπολιτισμική συμφιλίωση, δίνοντας έμφαση στις ιδιαιτερότητες των τοπικών κοινωνιών.

Οι δράσεις θα υλοποιηθούν με ανοιχτό δημόσιο διαγωνισμό και με βάση τα προβλεπόμενα στο εθνικό δίκαιο Δημόσιων Συμβάσεων.

Δυνητικοί δικαιούχοι είναι ο Δήμος Αθηναίων και η Εταιρεία Ανάπτυξη και Τουριστικής Προβολής Αθηνών (Ε.Α.Τ.Α.).

Ο προϋπολογισμός των δράσεων του σχεδίου πρόσκλησης ανέρχεται σε 2.500.000,00€.

2. Σύμφωνα με το άρθρο 107 της ΣΛΕΕ: Ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχείρισεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν οι Συνθήκες ορίζουν άλλως.

Από τη νομολογία προκύπτει ότι, στο πλαίσιο της εφαρμογής των σχετικών με τον ανταγωνισμό διατάξεων του δικαίου της Ένωσης, η έννοια της επιχείρησης περιλαμβάνει κάθε φορέα ο οποίος ασκεί οικονομική δραστηριότητα, ανεξαρτήτως του νομικού καθεστώτος που τον διέπει και του τρόπου χρηματοδότησής του, του κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα του. Υπενθυμίζεται επίσης ότι, κατά πάγια νομολογία, ως οικονομική νοείται κάθε δραστηριότητα η οποία συνίσταται στην προσφορά αγαθών ή υπηρεσιών σε ορισμένη αγορά. Έτσι, ενδέχεται και το ίδιο το Δημόσιο ή ένας κρατικός φορέας να ενεργεί ως επιχείρηση. Η απάντηση στο ερώτημα εάν υφίσταται μια αγορά για ορισμένα αγαθά και υπηρεσίες εξαρτάται από τον τρόπο με τον οποίο οι υπηρεσίες αυτές οργανώνονται σε κάθε κράτος μέλος. Αντιθέτως, δεν έχουν οικονομικό χαρακτήρα, ο οποίος θα δικαιολογούσε την εφαρμογή των σχετικών με τον ανταγωνισμό κανόνων της Συνθήκης, οι δραστηριότητες που συναρτώνται με την άσκηση προνομίων δημόσιας εξουσίας. Εάν δεν υφίσταται η έννοια της επιχείρησης, ως ανωτέρω, δεν υφίσταται κρατική ενίσχυση.

Στην εν λόγω περίπτωση οι ενέργειες, όπως αναφέρονται και στα δύο σχέδια προσκλήσεων συνιστούν οικονομική δραστηριότητα, καθώς υφίσταται μία πλήρως απελευθερωμένη αγορά και υπάρχουν και άλλες οικονομικές οντότητες που προτίθενται και δύνανται να παρέχουν τις σχετικές υπηρεσίες.

Προκειμένου να καθοριστεί εάν η συγκεκριμένη δράση ενέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, είναι αναγκαίο να διαπιστωθεί εάν πληρούνται σωρευτικά οι προϋποθέσεις του άρθρου 107 παρ. 1 ΣΛΕΕ για την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης:

- α) χρηματοδότηση με κρατικούς πόρους,
- β) χορήγηση οικονομικού πλεονεκτήματος,
- γ) επιλεκτική μεταχείριση,
- δ) επίδραση στις ενδοκοινοτικές συναλλαγές και νόθευση ή απειλή νόθευσης του ανταγωνισμού.

Η σωρευτική πλήρωση των ανωτέρω προϋποθέσεων εξετάζεται τόσο σε επίπεδο δικαιούχου, όσο και στο επίπεδο του αναδόχου, δηλαδή του φορέα που θα υλοποιήσει και θα λειτουργήσει το Κέντρο Στήριξης, καθώς επίσης και στο επίπεδο των ληπτών-ωφελομένων από τις εν λόγω υπηρεσίες, δηλαδή των επιχειρήσεων

Ειδικότερα, ως προς τον έλεγχο των προϋποθέσεων σημειώνονται τα εξής:

- πληρούται η πρώτη προϋπόθεση, δεδομένου ότι η χρηματοδότηση των σχεδιαζόμενων δράσεων πραγματοποιείται μέσω κρατικών πόρων.

- Υφίσταται επιλεκτική μεταχείριση, αφού αποδέκτες της χρηματοδότησης είναι συγκεκριμένοι φορείς και επομένως πληρούνται και η τρίτη προϋπόθεση,
- Επίσης, πληρούνται και η τέταρτη προϋπόθεση δεδομένου ότι η αγορά για τις προαναφερόμενες υπηρεσίες είναι ανοικτή στον ενωσιακό ανταγωνισμό.
- Σχετικά με τη δεύτερη προϋπόθεση περί χορήγησης οικονομικού πλεονεκτήματος πρέπει να εξεταστεί εκτενέστερα σε επίπεδο Δικαιούχου, Αναδόχου και των επιχειρήσεων ληπτών των προσφερόμενων υπηρεσιών. Η τεκμηρίωση του εν λόγω κριτηρίου γίνεται σε τρία επίπεδα και εξετάζεται σε επίπεδο Δικαιούχου, Αναδόχου και Ληπτών.

3.Δεδομένου ότι :

- ο Ν4019/11 όσο και ο Ν.4430/2016 περί Κοινωνικής και Αλληλεγγύας Οικονομίας περιγράφουν ένα ευρύ πλέγμα δράσεων και φορέων υλοποίησης με διαφορετικά χαρακτηριστικά κλπ,
- το εν θέματι σχέδιο πρόσκλησης δεν παρέχει επαρκείς πληροφορίες για τη φύση των προβλεπομένων δράσεων (πχ επιχειρηματικότητα; κοινωνικές υπηρεσίες; προστασία περιβάλλοντος με πχ αποκομιδή σκουπιδιών; κλπ) και τη σχέση και ρόλο των δικαιούχων και άλλων φορέων στο πλαίσιο της Κοινωνικής και Αλληλεγγύας Οικονομίας, και
- η πλήρης εξέταση των παραμέτρων που τεκμηριώνουν την ύπαρξη στοιχείων κρατικών ενισχύσεων στην χρηματοδότηση των δράσεων ενός σχεδίου πρόσκλησης πραγματοποιείται με βάση τα υποβληθέντα Τεχνικά Δελτία Πράξεων (ΤΔΠ) τα οποία αναμένονται στο πλαίσιο των προβλεπομένων στην με Α.Π. 74391/ΕΥΚΕ2634/13.07.2016 Εγκύκλιο της ΕΥΚΕ με θέμα «Οδηγίες στους φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020»,

η υπηρεσία μας σημειώνει ότι κατ' αρχάς, ορθώς έχουν συμπεριληφθεί στο διατακτικό του σχεδίου τα κάτωθι:

- Η Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παρ. 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
- Ο Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική κατ' εφαρμογή των Άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (Ο.Ι ΕΕ L 187 της 26.06.2014).

- Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (Ο.Υ ΕΕ L 352 της 24.12.2013).

- Η Απόφαση της Επιτροπής, της 20ής Δεκεμβρίου 2011, για την εφαρμογή του άρθρου 106 παρ. 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος (2012/21/ΕΕ).

- Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις στην αντιστάθμιση για παροχή δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος (2012/С 8/02).

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε συνδρομή.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Οργάνωσης,
Διοικητικής & Τεχνικής Υποστήριξης

Κ.Α.Α.
ΜΗΝΑ ΜΑΡΙΑ

Η Προϊσταμένη της ΕΥΚΕ
Ζωή Γεωργοπούλου
Κ.Α.Α.

Κλ. Ροκίδης

Εσωτερική Διανομή (Ηλεκτρονικά):

- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ
- Γραφείο Προϊσταμένου ΕΑΣ
- Ε.Υ.Κ.Ε.